

Побут

БАЗАР

Гамірно як на базарі. *Дуже шумно.*

ВІЗ

Говорить як немащений віз. *Говорить щось прикре, докучливе.*

Застряв як возом у грядці. *Потрапив у безвихідь.*

Йти як возом іхаги. *Шумно ступати.*

Кричить як від воза відстав. *Погано, несміло співає.*

Пропає як з воза впав. *Безслідно зник.*

Сказав як з воза япнув. *Бовкнув дурницю.*

Скрипить як немазаний (немащений) віз. *Недоволено говорить.*

Торохтить як віз з горшками. *Швидко і беззмістовно говорить.*

Як возом зачепили. *Про сердиту, роздратовану людину.*

ВІНИК

Мотається як віник. *Дуже бідовий, беручий до роботи.*

Перебирає як вінки на базарі. *Копирсається, вередує.*

Підтикана як віник. *Про неохайно вдягнену дівчину.*

Скаче як віник по кімнаті. *Про жваву, моторну людину.*

Як з вінка впав. *Про дурну людину.*

ГРОШІ

Грошей як у жаби пір'я. *Про бідну людину.*

Грошей як у собаки бліх. *Про багату людину.*

Грошей як у цигана свиней. *Про бідну людину.*

Пропало як царські гроші. *Безслідно пропало, зникло.*

КОПІЙКА

Блищить як нова копійка. *Про людину, яка одягнена в усе нове.*

Діловий як три копійки. *Вдає з себе дуже ділову людину.*

Подивився як копійку дав. *Багатообіцяючи поглянув.*

ЛОПАТА

Мов на лопаті вивіз. *Недоладно зробив.*

Проворний як лопата. *Меткий, бідовий.*

Сипле як лопатою з засіка. *Багато говорить.*

МЛИН

Лепече як порожній млин. *Безугодно базикає.*

Мовчить як млин без вітру. *Німує, мовчить.*

НІЖ

Відрізав як ножем. *Різько відповів.*

Гострий як ніж. *Про дотепну людину.*

Крає як ножем по серці. *Завдає болю вчинками або словами.*

Ніж як бритва. *Дуже гострий.*

Пристав як із ножем до горла. *Настирливо домагається чого-небудь.*

Сидить як на ножах. *Неспокійно совається, нервує.*

Труситься як на ножі. *Перелякано тремтить.*

ЗОРИ

Багато зірок — на погоду, нема зірок — буде дощ.

Зорі падають з неба — на вітер.

Якщо влітку часті зірніці, буде гарний урожай.

МІСЯЦЬ

Кільце навколо місяця — на вітер.

Коли місяць настає в погоду, тоді погода буде весь місяць.

Як взимі місяць надутий, то буде сніг.

ВОГОНЬ

У вогонь не можна кидати нічого брудного, бо він дуже чистий і не любить бруду.

Червоний вогонь у печі — на мороз, білий — на відлигу.

ВОДА

Вода в річці потепліла — на дощ.

Велика вода сниться — якась пригода буде.

БЛИСКАВКА

Блискавка взимку — на бурю.

Якщо блискавка блискає і півень кукурікає, буде дощ.

ВІТЕР

Подув гарячий вітер — чекайте дощу.

Як взимку постійно віє холодний вітер, влітку виб'є хліб градом.

Якщо вітер довго віє з одного боку, але раптово змінив напрямок — скоро задощить.

ГРАД

Як іде град, викидають надвір сковороду і кочергу, щоб перестав.

ГРІМ

Вранці чути безперестанку грім — надвечір піде дощ з градом.

Глухий грім — на тихий дощ, розкопистий — на зливу.

Грім гримнув — вітер стих.

Грім ранньою весною приносить холод.

У квітні грім гримить — шкодить житові і ячменю.

Грім гримить — хліб буде родить.

Грім у вересні — на теплу осінь.

Небо з громами — земля з квітами.

Як уперше гримить грім, треба спиною що-небудь підперти, щоб спина не боліла, як настане літня робота.

ГРОЗА

Після грози добре клеє риба.

ДОЩ

Великі дощові бульбашки — на затяжний дощ.

Дощ весною парить, а восени мочить.

Злива при сонці — завтра знову буде дощ.

Зранку парить — дощ ушкварить.

Маленький дощ літнього ранку — день погожий.

Як поясиця болить, то дощ буде.

Як кістки ниють, чекай перемини погоди.